

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLXXVII. ad annum DXC.

Parisiis, 1644

Epistola V. Pelagii Papae II. Qvae Est Prima Ad Eliam Et Episcopos Istriae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15221

fessione sunt similes; nisi vt huic vrbi, ex qua fuerat oriunda, vel vniuersæ Italiae finitimos, adiutoresque præstaret. Cauete igitur, carissime frater, ne dum regibus vestris iuuandi nos virtus sit data diuinitus, caritatis vestrae circa nos leuitas arguatur: qui illis & in fide, & in consiliis, vestro sacerdotio sic deuotis, suadere talia, aut negligitis, aut differtis. Sacras autem reliquias, quas & tua caritas, & gloriosissimus filius noster petiit dirigendas, cum cohærenti sibi sanctificatione transmisiimus. Propter quod nihilo minus admonemus, vt quorum virtutem quæritis, eorum templa a pollutione gentium liberari, in quantum vobis est possibile, festinetis: & vestris regibus instantissime suadeatis, quatenus ab amicitiiis & coniunctione nefandissimi hostis, Longobardorum, salubri se prouisione segregare festinent: ne dum illorum vindictæ tempus aduenerit, sicut & celere fieri diuina miseratione confidimus, eorum etiam illi inueniantur esse participes: quia scriptum est, *Non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus puniendos.* Rom. 1. Deus te incolumem custodiat, carissime frater. Datum III. Nonas Octobres, imperante domno Tiberio Constantinopoli Augusto, anno VII.

NOTÆ IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

* *Epistola.*] Castiganda inscriptio, vt legatur *Pelagii papa II. epistola.* Autisiodorensis episcopi verum & antiquum nomen Aunacharius, pro quo interdum *Aunaharius*, & *Aunaarius*, & *Aunarius*, vt hoc loco, sicut ex Chlotachario factum Clotarius.

• EPISTOLA V.

PELAGII PAPÆ II.

QUÆ EST PRIMA AD ELIAM ET EPISCOPOS ISTRIAE.

*Dilectissimis fratribus Eliæ aliisque episcopis, vniuersis filiis
in ecclesiæ Istriæ partibus constitutis, Pelagius episcopus
sanctæ ecclesiæ catholice vrbis Romæ.*

QVOD ad dilectionem vestram, fratres, filiique carissimi, nostra tardius scripta dirigimus, non maleuolæ voluntatis, aut dissimulationis vel negligentia fuisse credatur, sed, sicut nostis, temporalis qualitas & hostilis

Concil. Tom. 13.

C

Isa. 49. necessitas hæcenus impediuit. Nam sicut ait Dominus per prophetam: *Numquid obliuiscetur mulier filium uteri sui?* Non ergo credatur nos viscerum nostrorum diuisionem non cum graui fletu ac gemitu doluisse: sed vtinam, carissimi, illuminet Dominus oculos cordis vestri, vt nostri cordis gemitus pro vobis videre possitis. *Quis enim,* sicut ait beatus Apostolus, *infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non vror?* & alibi: *Quia si paritur vnum membrum, compatiuntur omnia membra.* Postea ergo quam Deus omnipotens pro felicitate Christianissimorum principum per labores atque sollicitudinem filii nostri excellentissimi Smaragdi exarchi & chartularii sacri palatii pacem nobis interim vel quietem donare dignatus est, cum omni sollicitudine festinamus præsentia ad vos scripta dirigere, hortantes & obsecrantes, ne in diuisione ecclesiæ ulterius quisquam studeat permanere. Nos enim secundum euangelicam vocem studemus fraternitati ac dilectioni vestræ, in quantum fragilitas nostra sufficit, quæ nobis iussa sunt, cum sinceritate cordis humiliter exhibere. *Notis enim in euangelio Dominum proclamantem: Simon, Simon, ecce satanas expetiuit vos, vt cribraret sicut triticum: ego autem rogavi pro te Patrem, vt non deficiat fides tua, & tu conuersus confirma fratres tuos.*

Luc. 22. Considerate, carissimi, quia veritas mentiri non potuit, nec fides Petri in æternum quassari poterit vel mutari: nam cum omnes discipulos diabolus ad excubandum poposcerit, pro solo Petro se Dominus rogasse testatur, & ab eo voluit ceteros confirmari: cui etiam pro maiori dilectione quam præ ceteris Domino exhibebat, pascendarum ouium sollicitudo commissa est: cui & clauis regni cælorum tradidit; & super quem ecclesiam suam ædificaturum esse promisit, nec portas inferni aduersus eam præualere testatus est. Sed quia inimicus humani generis vsque in finem sæculi non quiescit in Domini ecclesiam bono semini superfeminare zizania: ideoque ne forte quisquam maligno studio aliqua de fidei nostræ integritate diaboli instigatione fingere præsumperit & argumentari, & ex hoc vestri fortasse videantur animi perturbari, necessarium iudicauimus per præsentem epistolam nostram, & ad viscera vos matris

Math. 16.

ecclesiæ vt reuerti debeat, cum lacrymis exhortari, & de fidei nostræ integritate vobis satisfactionem nostram mittere: quatenus nulla possit in cordibus vestris de nobis remanere suspicio, vt in diuini tremendique iudicii die de taciturnitate mea reus inueniri non possim.

Nos enim illam fidem prædictam tenemus, & cum omni puritate conscientiæ vsque ad sanguinis effusionem defendimus, quæ ab apostolis tradita, & per successores eorum inuiolabiliter custodita, reuerenda Nicæna Synodus trecentorum decem & octo patrum suscepit atque * reliquit in symbolum, sed & Constantinopolitana centum & quinquaginta patrum sub piæ memoriæ Theodosio seniore principe factum; etiam Ephesina prima, cui præfedit beatæ recordationis prædecessor noster Cælestinus Romanæ vrbs antistes, & Cyrillus Alexandrinæ episcopus; sed & Calchedonensis sexcentorum triginta patrum, quæ sub piæ memoriæ Marciano imperatore conuenit: cuique sanctæ recordationis papa Leo per legatos vicarios suos præfedit; & vt diuersarum hæresum damnanda exigebat aduersitas, eandem fidem vno eodemque sensu * clamantes

Si quis autem contra hanc fidem aut sapit, aut credit, aut docere præsumit, secundum eorumdem patrum sententiam, damnatum atque anathematizatum se esse cognoscat. Non ergo patiamini falsis suspicionibus aut rumoribus denuo agitari, & in diuisione ecclesiæ malorum hominum persuasione (quod auertat Dominus) remanere. Quid enim vos a sanctæ ecclesiæ vnitatem diuiditis? quando nihil noui, nihil (quod absit) contrarium in dicta ecclesia prædicari cognoscitis vel teneri? Sed vnam eandemque fidem, quæ ab apostolis tradita, & a sanctis patribus & prædictis quatuor Synodis explanata atque confirmata dig-

noscitur, sincerissime teneri atque defendi modis omnibus comprobatur. Vbi ergo de fidei firmitate nulla vobis poterit quæstio vel suspicio generari, in vnitæte fidei, atque in sinu sanctæ matris catholicæ atque apostolicæ ecclesiæ permanete. Si quid forte causæ est, vnde vestri scandalizati animi videantur: manentes in vnitatis caritate, eligite de fratribus ac filiis nostris, quos ad nos, ^{* in quæ-} inquirendo de quibus mouemini, transmittere debeatis: & parati ^{rendo} sumus secundum præceptionem apostolicam, & cum caritate eos suscipere, & cum humilitate ad placita satisfactionis reddere rationem: & sine aliquo impedimento cum omni dilectione, quando reuerti voluerint, voluntate sincerissima relegare.

1. Pet. 3.

Coloss. 2.

Audiamus autem doctorem gentium clamantem: *Sicut accepistis Christum Iesum Dominum, in ipso ambulate, radicati & superædificati in ipso, & confirmati in fide, sicut didicistis, abundantes in gratiarum actione. Videte ne quis vos decipiat per philosophiam & inanem fallaciam, nec ad contentionem aut superfluas quæstiones vestra vltèria studia conuertantur.* Vocem eiusdem Apostolicum humilitate cordis attendite: sic enim scribens ad Timotheum ait: *Stultas autem & sine disciplina quæstiones denita, sciens quia generant lites: seruum autem Domini non oportet litigare.* & iterum ad Corinthios: *Si quis autem videtur inter vos contentiosus esse, nos talem consuetudinem non habemus, neque ecclesia Dei.* & iterum post alia: *Non est Deus dissensionis, sed pacis.*

2. Tim. 2.

1. Cor. 11.

Considerate ergo, quia quicumque in pace & vnitæte ecclesiæ non fuerit, Dominum habere non poterit. Item ad Galatas scribens ait: *Qui ex fide sunt, hi sunt filii Abrahæ.* Prouidens autem scriptura, quia ex fide iustificat gentes

Gen. 22.

Deus, prænuntiauit Abrahæ, *quia benedicentur in te omnes gentes.* Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli Abraham. Quam ergo excusationem apud Dominum post præsentem satisfactionem nostram habere vltèrius potestis, quando nulla vobis de fidei nostræ sinceritate & puritate contraria suspicio remanebit? Audite protestantē & commonentem eundem Apostolū: *Nolite seduci, corrumpunt mores bonos colloquia mala.* Nō ergo circumueniamur a satana, non enim ignoramus cogitationem eius. Cum dilectione ergo fraterna & humilitate Deo placita, si cuius forte ani-

1. Cor. 15.

mi scandalizari videntur in aliquo, manens in vnitatis caritate, perquirat atque cognoscat. Nam sicut beatus Iacobus apostolus ait: *Ubi zelus & contentio, ibi & inconstantia & omne opus prauum.* & iterum doctor gentium: *Quis vos impediuit caritati non obedire: persuasio hæc non est ex eo qui vocauit vos. modicum fermentum totam massam corrumpit.* & alibi: *Ego confido in Domino, quod nihil aliud sapientis: qui autem conturbat vos, portabit iudicium quicumque est ille.* & in subsequenti ait: *Vtinam abscindantur qui vos conturbant.* Et rursum admonens dicit: *Quod si inuicem mordetis, & comeditis, videte ne ab inuicem consumamini:* & iterum: *Si spiritu vinimus, spiritu & ambulemus: non efficiamur inanis gloriæ cupidi, inuicem prouocantes, inuicem inuidentes. Alter alterius onera portemus, & sic adimplebimus legem Christi.* & alibi idem Apostolus ait: *Flecto genua mea ad Dominum Patrem Domini nostri Iesu Christi, ex quo omnis paternitas in cælis & in terra nominatur, ut det vobis secundum diuitias gloriæ suæ virtutem, corroborari per Spiritum eius in interiorem hominem, habitare Christum per fidem in cordibus vestris, in caritate radicati & fundati, ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis.* Et post alia: *Obsecro itaque vos ego vinctus in Domino, ut digne ambuletis in vocatione qua vocati estis, cum omni humilitate & mansuetudine, cum patientia supportantes inuicem in caritate, solliciti seruare unitatem spiritus in vinculo pacis. Vnum corpus & vnus spiritus, sicut vocati estis in vna spe vocationis vestræ. Vnus Dominus, vna fides, vnus baptisma, vnus Deus & Pater omnium, qui super omnia, & per omnia, & in omnibus nobis.* Et dum tales exhortationes apostolicas habeamus, quis nos separabit a caritate, quæ est in Christo Iesu Domino nostro? Si enim cum humilitate & fletu diligenter intendimus; consideramus & intelligimus quod ille fit insidiator noster, de quo dictum est: *Quia aduersarius vester diabolus, sicut leo rugiens circuit quærens quem deuoret:* cui secundum eiusdem apostoli exhortationem, cum omni nos concordia & vnitate in fortitudine fidei resistere atque obuiare necesse est. Exemplo enim omnes didicimus, carissimi fratres ac filii, quanta mala quantaque flagella diuisionem ecclesiæ fuerint subsecuta. Vnde in ipsius misericordia, licet indigni, confidimus, quia si ecclesiam suam adunare atque pacificare concesserit, omnia a nobis quæ

pro delictis nostris suscepimus flagella, celerius remouentur, & vnitas ac firmitas pacis ecclesiæ pacem nobis & temporalem obtinet & æternam.

Tantummodo rogamus, & obsecramus, & per diuinum vos tremendumque Dei iudicium obtestamur, vbi sibi nullus hominum poterit argumentis vel excusationibus subuenire; ne vltius per vos Dei diuidatur ecclesia, sed hereditatem Domini communi possideamus & teneamus studio. Quæ autem sit eius hereditas, ipsius verba quæ ad discipulos dicta sunt audiamus: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis.* & iterum: *In hoc cognoscent omnes quia mei estis discipuli, si dilectionem habueritis adinuicem.*

Ioan. 14.
Ioan. 13.
1. Cor. 1.

*Id ipsum autem, sicut ait vas electionis, dicamus omnes, & non sint in vobis schismata, simus autem perfecti in eodem sensu & in eadem scientia, vt in sinum matris ecclesiæ congregati efficiamur vnus grex, & vnus Christi pastoris custodia ab omnibus externis internisque hostis insidiis eius protectione atque defensione feruemur illæsi. Hæc autem ad vos direximus per fratrem & coepiscopum nostrum Redemptum & Quodvultdeum abbatem monasterii maioris basilicæ beati Petri apostoli, quos vestra dilectio & complacita Deo caritate suscipiat, & ad nos cum vnitatis vestræ gaudio sine mora reuerti dimittat: quatenus cognoscentes dilectionem atque obedientiam caritatis vestræ, cum sanctis angelis communiter atque veraciter dicere mereamur: *Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.**

Luc. 2.

NOTA.

^a *Epistola.*] Cum innotuisset Pelagio Romano pontifici Mauricium imperatorem post Tiberium coronatum, teste sancto Gregorio in epistola ad Eulogium & Ioannem Constantinopolitanum, nouum, prout fieri consueuerat, diaconum cardinalem apocrisarium nomine Laurentium ad eum misit. Gregorius igitur tempore Tiberii illo munere bene functus, magnisque muneribus sacrarum reliquiarum, brachio nimirum S. Andreæ, & capite S. Lucæ euangelistæ donatus, post obitum Tiberii Romam rediit, ibique iussu Pelagii aduersus ingruentes ob tria capitula schismaticos stylum exercuit. Eorū omnium caput fuit Paulinus Aquileiensis antistes, posteaque eius successor, inde vero Seuerus. De his epistolis Paulus Diaconus lib. 3. cap. 10. de gestis Longobard. hæc scribit: *Pelagius papa Eliæ Aquileiensi episcopo nolenti tria capitula Calchedonensis Synodi suscipere (potius nolenti*

trium capitulorum damnationem in quinta Synodo factam approbare & ratam habere) *epistolam satis utilem misit, quam beatus Gregorius cum adhuc esset diaconus scripsit.* Hæc epistola sancti Pelagii a Gregorio adhuc diacono conscripta, eiusdem plane generis est cuius erat illa beati Leonis decima ad Flavianum scripta; quæ cum epistolæ nomine scripta esset, ob sui amplitudinem atque tractatum tomus dicebatur. Nam & ipsa Pelagii epistola ab ipso sancto Gregorio liber est nuncupata, de quo ad Hiberniæ episcopos dum scribit epistola 36. lib. 2. hæc habet: *Vt igitur de tribus capitulis, animis vestris ablata dubietate, possit satisfactio abundanter infundi; librum quem de hac re sancta memoria decessor meus Pelagius papa scripserat, vobis utile iudicavi transmittere: quem si posito voluntaria defensionis studio puro vigilantique corde volueritis relegere, eum vos per omnia secuturos, & ad unitatem nostram reuersuros nihilo minus esse confido.* Quantæ autem esset efficaciam liber iste, ex his quæ mox idem Gregorius subdit intelligere possumus, ubi ait: *Porro si post huius libri lectionem in ea qua estis volueritis deliberatione persistere, sine dubio non rationi operam, sed obstinationi vos dare monstratis.* Hanc epistolam illustrissimus cardinalis Baronius vna cum duabus sequentibus eiusdem Pelagii a Nicolao Fabro Parisiensi viro doctissimo accepit.

Cum adhibitum satis bene præparatum pharmacum animis schismaticorum male affectis nihil prodesset, imitatus Pelagium I. aduersus ipsos Smaragdum Italiæ exarchum Rauennæ degentem exagitauit: qui haud impigre eisdem coercere aggressus est, nec cessauit, quousque de paucis ecclesiam morbum ex iis regionibus, teste Diacono lib. 3. cap. 12. penitus auferret.

EPISTOLA VI.

PELAGII PAPÆ II.

QUÆ EST SECUNDA AD EPISCOPOS ISTRIAE.

*Dilectissimis fratribus Eliæ vel aliis episcopis Istriæ
Pelagius episcopus.*

DILECTIONIS vestræ per eos quos direxistis scripta suscepimus, relectisque his, graui sumus mœrore & dolore perculsi; cum neque his quæ nos vobis scripsimus respondistis, neque, vt fraternam decuerat caritatem, fidei nostræ satisfactione suscepta ad unitatem ecclesiæ reuertendi obedientiam commodastis; postremo nec eos aliter qui venerunt dirigere pertulistis, vt apertissimam lucidissimamque satisfactionem se paterentur accipere: sed scripto nobis quasi capitulare, vel interdictum potius ostenderunt, nihil iniunctum sibi a vobis aliud asserentes,